

İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeyleri

Comprehension Level of 8th Grade Primary School Students
About the Principles and Revolutions of Atatürk

Şefika KURNAZ

GÜ Gazi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ABD
Ankara-TÜRKİYE

Dilek YILMAZ

Sosyal Bilgiler Öğretmeni

ÖZET

Bu çalışma İlköğretim 8. sınıf kademesinde bulunan öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeyleri ve kavrama düzeylerinde nelerin etkili olduğunu belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda tutum ve başarı anketleri uygulanmıştır. Tutum ve başarı anketleri Ankara il merkezindeki ilköğretim okullarından seçilen 18 ilköğretim okulunun 8. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Anketlerin değerlendirilmesinde SPSS istatistik programı kullanılmıştır. Veriler elde edildikten sonra sonuçlar Sosyal Bilgiler dersinin devamı niteliğinde olan Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde Atatürk İlke ve İnkılâpları konularının kavranmasına katkıda bulunması açısından değerlendirilmiştir. Çalışma 2003/2004 bahar döneminde uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Sosyal Bilgiler, ilke, inkılâp, kavrama.

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the level of understanding of the Principle and Revolutions of Atatürk, by 8th grade students in the primary school and to determine the factors affecting the level of understanding. For this reason attitude and achievement scales were used. The sample of this study was selected from 18 primary school students that continued to 8th grade in center of Ankara. The attitude and achievement scales improving for this study were applied to the sample of study. The results of scales were

evaluated with SPSS (Statistical Programme in Social Sciences). Data were used to determine the achievement level of understanding of students in the course of the History of Revolution of the Republic of Turkey and Ideas of Atatürk which is a upper level course of Social Sciences. The study was conducted spring semester of 2003–2004 academic year.

Key words: *Education, social sciences, principles, revolution, kavrama.*

1. Giriş

İnkılâp askeri, siyasi ve sosyal alanlarda devlet eliyle yapılan değişikliklerden oluşur. Türkler tarih boyunca çeşitli kültürlerle etkileşim içinde bu değişimi yaşamıştır. Orta Asya'dan Batı'ya yönelen Türkler, önce İslamiyet medeniyetininin, sonra da Batı medeniyetinin etkisinde kalmışlardır. Osmanlı Devleti Batılı devletler karşısında aldığı yenilgilerin ardından Batı'ya uyum sağlamanın yollarını aramıştır. 17.yy.dan itibaren başta askeri alanda olmak üzere değişim süreci başlatılmış, Tanzimatla birlikte hukuki ve siyasi alandaki yenilikler bunu izlemiştir. Ancak, bütün bu yapılanlar yeterli olmamış, devlet I. Dünya Savaşı sonrasında çökmüştür. Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğinde başlatılan Milli Mücadele başarıyla tamamlanmış, Lozan Antlaşmasının imzalanmasıyla modern Türkiye Cumhuriyetinin temelleri atılmıştır.

Atatürk, milli sınırlar içinde askeri, siyasi, ekonomik bakımdan bağımsız, demokratik, laik ve milli bir devlet amaçlamıştır. Bunun için çeşitli inkılâplar gerçekleştirerek bunları Türk gençliğine emanet etmiştir. Bu inkılâplar, 5 Şubat 1937'de Atatürk İlkeleri (Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik, İnkılâpçılık) adı altında anayasaya girmiştir. Günümüzde de anayasadaki yerini korumaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre, Türk Milli Eğitiminin amaçları arasında Atatürk İlke ve İnkılâplarına bağlılık vardır. Atatürk İlke ve İnkılâplarına bağlılık Türk Milli Eğitiminin genel amaçları çerçevesinde 2. maddesinde şu şekilde belirtilmiştir.

Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milleti'nin bütün fertlerini;

—Atatürk İnkılâp ve İlkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, Türk milleti'nin milli, ahlâki, insâni, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen,

koruyan ve geliştiren, ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek şeklinde belirtilmiştir (İlköğretim Ders Programları, 2002:5).

Atatürk İlke ve İnkılâplarının temel konularını oluşturduğu İlköğretim 8. sınıf kademesinde okutulan TC İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi İlköğretim Sosyal Bilgiler müfredatı içerisinde yer alan ve Sosyal Bilgiler derslerinin devamı niteliğinde temel bir derstir. Bu dersin genel amaçları içinde Atatürk İlke ve İnkılâpları şöyle belirlenmiştir:

“Ailesine, milletine, vatanına, Atatürk İnkılâp ve İlkelerine bağlı, çalışkan, araştırmacı, özverili, erdemli, girişimci, iyi insan, iyi vatandaş olarak yetiştirirler.

Türkiye Cumhuriyeti'nin insan haklarına dayanan milli, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olduğunu bilir; Cumhuriyet rejiminin özelliklerini ve önemini kavrarlar.

Türk İnkılâbının anlamını ayrı ayrı yönlerden önemini, Türkiye'nin refah ve mutluluğuna yaptığı ve ülkenin geleceğine yapacağı etkiyi kavrar; Türk inkılâbının değerlerine bağlı ve daima korumaya hazır, fedakâr birer Türk evlâdı olarak yetişirler (İlköğretim Ders Programları, 2002:11).

1.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacını İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavramalarının ne düzeyde olduğunu belirlemek oluşturmaktadır.

2. Yöntem

2.1. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın örneklemini Ankara ili merkez ilçelerinde (Mamak, Keçiören, Çankaya, Yenimahalle, Altındağ) bulunan MEB'e bağlı on sekiz okuldaki 654 8. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

,

2.2. Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada kullanılan veri toplama araçlarından “tutum anketi”nin geliştirilme süreci aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır.

İlk olarak araştırmanın amacı ve alt amacı saptanarak konu ile ilgili alan yazını taranmıştır. Bu araştırmalar incelenerek , veri toplama aracında hangi boyutların yer alması gerektiğine karar verilmiştir. Tutum anketi başlıca iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerle ilgili tanımlayıcı özellikler bulunmaktadır. İkinci bölüm ise alt problemlere ilişkin 30 sorudan oluşmaktadır. Bu sorular beşli likert tipinde hazırlanmıştır. Veri toplama araçlarından “başarı anketi” ise LGS hazırlık kitaplarından ve LGS’de çıkmış sorulardan yararlanılarak hazırlanmış 20 sorudan oluşmaktadır. Araştırmacı tarafından geliştirilen veri toplama planı uygulanmadan önce bir “ön denemeden” geçirilmiştir. Ön deneme sonucunda aksayan yönler bulunarak düzeltilmiş ve asıl uygulamaya geçilmiştir.

Bu araştırmada veri toplama araçlarında “tutum anketi”nin güvenilirliğini tespit edebilmek için araç hazırlandıktan sonra Şehitlik İlköğretim Okulu, Cebeci İlköğretim Okulu ve Kurtuluş İlköğretim Okulu 8. sınıf öğrencilerinden tesadüfi örneklem yoluyla seçilmiş 69 öğrenciye uygulanmıştır. Veriler bilgisayar ortamına aktarılarak SPSS paket programında güvenirlik katsayısı 8065 olarak hesaplanmıştır.

Başarı anketinin güvenilirliğini tespit edebilmek için, veri toplama aracı uygulamadan önce konuyla ilgili 30 soru hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular, Şehitlik İlköğretim Okulu, Cebeci İlköğretim Okulu ve Kurtuluş İlköğretim Okulu 8. sınıf öğrencilerinden tesadüfi örneklem yoluyla seçilmiş 55 öğrenciye uygulanarak bir ön denemeden geçirilmiştir. Elde edilen verilerden testin güvenirlik katsayıları hesaplanmıştır. Bu hesaplama sonucunda madde ayrıcalık indisleri düşük olan sorular çıkarılmış, madde ayrıcalık indisleri yüksek olan 20 soru uygulamaya alınmıştır. Başarı anketinin Alpha değeri 0.649 olarak tespit edilmiştir. Veri toplama araçları uzman kişiler tarafından incelenmiştir. İnceleyen uzmanların görüşleri doğrultusunda veri toplama araçlarına son şekli verilmiştir.

2.3. Verilerin Analizi

Veri toplama araçları, örnekleme giren öğrencilere araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Tutum anketi içinde öğrencilerle ilgili bilgilerin değerlendirilmesinde frekans (f), yüzde (%) ve aritmetik ortalama (\bar{X}) hesaplanmıştır. Sürekli değişkenlere ait puanların gruplar arasında anlamlı farklılık gösterip göstermediği, iki grup için t-testi, üç grup için tek yönlü varyans analizi ile test edilmiştir. Bütün karşılaştırmalar .05 manidarlık düzeyinde test edilmiştir. Başarı anketinde ise öğrencilerin aldıkları puanlar yüzde (%)ve frekans biçiminde değerlendirilmiştir.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, araştırmanın bulguları ve bulgulara dayalı yorumlar yer almaktadır. Bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda elde edilen verilere göre ele alınmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel özelliklerine ilişkin bulgular Tablo-1, Tablo-2, Tablo-3, Tablo-4, Tablo-5, Tablo-6, Tablo-7'de verilmiştir.

Tablo-1: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	N	%
Kız	315	48.1
Erkek	339	51.9
Toplam	654	100

Tablo -1'de de görüldüğü gibi örnekleme giren öğrencilerin %48'i kız, %51.8'i erkektir. Örnekleme giren öğrencilerin devam ettikleri okul türüne göre dağılımı Tablo -2'de verilmiştir.

Tablo -2: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Okul Türüne Göre Dağılımları

Okul Türü	N	%
Devlet Okulu	568	86.9
Özel Okul	86	13.1
Toplam	654	100.0

Örnekleme giren 654 öğrenciden 568'i yani %86.9'u devlet okulunda öğrenim görmekte; 86'sı yani %13.1'i özel okulda öğrenim görmektedir.

Örnekleme giren öğrencilerin annelerinin eğitim düzeylerine göre dağılımı Tablo-3'de verilmiştir.

Tablo-3: Öğrencilerin Annelerinin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Annenin Eğitim Durumu	N	%
Okuryazar değil	23	3.5
Okuryazar	17	2.6
İlkokul mezunu	221	33.7
Ortaokul mezunu	106	16.3
Lise mezunu	163	24.9
Yüksek okul ve üzeri	124	19.1
Toplam	654	100

Örnekleme giren öğrencilerin %3.5'ünün annesi okuryazar değil, okuryazar olanların oranı ise %2.6'dır. Annelerin %33,7'si ilkokul mezunu, %16,3'ü ortaokul mezunudur. Lise mezunu olanların oranı %24,9, yüksekokul ve üzeri mezunların oranı ise %19,1'dir.

Örnekleme giren öğrencilerin babalarının eğitim düzeylerine göre dağılımı Tablo-4'de verilmiştir.

Tablo -4: Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Düzeyine Göre Dağılımı

Babanın Eğitim Durumu	N	%
Okuryazar değil	7	1.2
Okuryazar	3	0.5
İlkokul mezunu	128	19.6
Ortaokul mezunu	117	17.8
Lise mezunu	208	31.8
Yüksek okul ve üzeri	191	29.2
Toplam	654	100.0

Örnekleme giren öğrencilerin %1.2'inin babası okuryazar değildir. Okuryazar olanların oranı ise %0.5'dir. Babaların %19.6'sı ilköğretim mezunu, %17.8'i ortaokul mezunudur. Lise mezunu olanların oranı %31.8, yüksekokul ve üzeri mezunların oranı ise %29.2'dir.

Örnekleme giren öğrencilerin annelerinin mesleğine göre dağılımı Tablo -5'de verilmiştir.

Tablo -5: Öğrencilerin Annelerinin Mesleğine Göre Dağılımı

Anne Mesleği	N	%
Ev hanımı	491	74.9
İşçi	13	1.9
Memur	99	15.4
Diğer	51	7.7
Toplam	654	100.0

Örnekleme giren öğrencilerin yaklaşık dörtte üçünün (% 74.9) annesi ev hanımı. Annelerin % 15.4'ü memur, % 1.9'u işçidir. Öğrencilerin % 7.7'si annelerinin mesleklerini diğer olarak belirtmiştir.

Örnekleme giren öğrencilerin babalarının mesleğine göre dağılımı Tablo-6'da verilmiştir.

Tablo -6: Öğrencilerin Babalarının Mesleğine Göre Dağılımı

Baba Mesleği	N	%
Çalışmıyor	19	2.9
Çiftçi	10	1.5
İşçi	161	24.6
Memur	166	25.4
Diğer	298	45.6
Toplam	654	100.0

Örnekleme giren öğrencilerin % 2.9'unun babası çalışmıyor. Babaların % 1.5'i çiftçi, % 24.8'i işçidir. Memurların oranı % 25.4'dür. Öğrencilerin % 45.6'sı babalarının mesleğini diğer olarak belirtmiştir.

Örnekleme giren öğrencilerin ailelerinin aylık gelir düzeyine göre dağılımı Tablo -7'de verilmiştir.

Tablo -7: Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelir Düzeyine Göre Dağılımı

Aylık Gelir	N	%
0-300 milyon arası (0-300 YTL)	78	11, 9
301-500 milyon arası (301-500 YTL)	142	21.7
501-1 milyar arası (501 YTL-1. 000 YTL)	197	30.1
1 milyar üzeri (1. 000 YTL üzeri)	237	36.2
Toplam	654	100.0

Örnekleme giren öğrencilerin ailelerinin % 35.6'sının aylık geliri 1 milyarın üzerindedir. Aylık geliri 501-1 milyar arasında olanların oranı % 29.4'dür. Ailelerin % 21.1'inin aylık geliri 301-500, % 11.2'sinin ise 0-300 milyon arasındadır. 18 öğrenci ise ankette bu bölümü boş bırakmıştır.

Bu kısımda öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılaplarını kavrama düzeyleri analiz edilmiştir. Analiz sonuçları Tablo-8'de verilmiştir.

Tablo-8. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerine İlişkin Tutumlarının Frekans ve Yüzde Oranları

Anket Maddeleri	Cevapsız		Hiç desteklemiyorum		Az destekliyorum		Orta düzeyde destekliyorum		Çok destekliyorum		Tamamen destekliyorum		X̄	s
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
S.1. Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.	5	0.8	22	3.4	35	5.4	99	15.1	86	13.1	407	62.2	4.23	1.17
S.2. Ülkemizde yöneticilerin seçimle iş başına gelmesi.	7	1.1	17	2.6	47	7.2	54	8.3	98	15.0	431	65.9	4.31	1.16
S.3. Eğitimde kız ve erkek çocuklara eşit haklar tanınması.	1	0.2	32	4.9	15	2.3	17	2.6	27	4.1	562	85.9	4.63	1.02
S.4. Saltanatın kaldırılarak Cumhuriyet yönetiminin kurulması.	9	1.4	11	1.7	14	2.1	22	3.4	64	9.8	534	81.7	4.63	.95
S.5. Arap harflerinin kaldırılarak, Latin alfabesinin kabul edilmesi.	5	0.8	21	3.2	16	2.4	48	7.3	64	9.8	500	76.5	4.52	1.04
S.6. Fes, cüppe, sarık vs, kıyafetlerin kaldırılarak, kılık ve kıyafetlerin çağdaş hâle getirilmesi.	1	0.2	22	3.4	18	2.8	24	3.7	57	8.7	532	81.3	4.61	.95

Tablo-8. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerine İlişkin Tutumlarının Frekans ve Yüzde Oranları (Devamı)

Anket Maddeleri	Cevapsız		Hiç desteklemiyorum		Az destekliyorum		Orta düzeyde destekliyorum		Çok destekliyorum		Tamamen destekliyorum		Σ	s
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
S.7. Tarihimizin, dilimizin, kültürümüzün savunulması ve araştırılması.	2	0.3	15	2.3	10	1.5	36	5.5	83	12.7	508	77.7	4.61	.88
S.8. Medeni Kanun'un kabulü ile kadınların da toplumsal hayatta erkeklerle eşit olarak yer alabilmeleri.	5	0.8	18	2.8	15	2.3	37	5.7	70	10.7	509	77.8	4.56	.99
S.9. Mirasın kız ve erkek çocuklara eşit olarak paylaşılması.	4	0.6	39	6.0	19	2.9	20	3.1	70	10.7	502	76.8	4.48	1.15
S.10. Cumhuriyetin ilanından sonra tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması, tarikatların faaliyetlerine son verilmesi.	1	0.2	40	6.1	29	4.4	47	7.2	82	12.5	455	69.6	4.35	1.18
S.11.Halk arasında eşitliğin korunması ve herkesin kanun önünde eşit haklara sahip olması.	4	0.6	14	2.1	7	1.1	26	4.0	48	7.3	555	84.9	4.70	.86

Tablo-8. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerine İlişkin Tutumlarının Frekans ve Yüzde Oranları (Devamı)

Anket Maddeleri	Cevapsız		Hiç desteklemiyorum		Az destekliyorum		Orta düzeyde destekliyorum		Çok destekliyorum		Tamamen destekliyorum		Σ	s
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
S.12. Kadınların seçme ve seçilme hakkına sahip olması.	5	0.8	29	4.4	16	2.4	23	3.5	59	9.0	522	79.8	4.55	1.07
S.13. Devletin din kurallarına göre yönetilmesi.	10	1.5	265	40.5	58	8.9	90	13.8	80	12.2	151	23.1	2.64	1.66
S.14. Resmi dairelerde kılık-kıyafet kurallarına uyulması.	6	0.9	52	8.0	36	5.5	63	9.6	111	17.0	386	59.0	4.11	1.33
S.15. Devletin ekonomik hayatın yürütülmesinde yer alması ve büyük yatırımların devlet eliyle yürütülmesi.	11	1.7	32	4.9	31	4.7	125	19.1	177	27.1	278	42.5	3.93	1.23
S.16. Kişilerin din, vicdan, inanç ve ibadet özgürlüğüne sahip olması.	4	0.6	7	1.1	6	0.9	34	5.2	70	10.7	533	81.5	4.69	.79
S.17. Devlet ve toplum hayatında akla ve bilime önem verilmesi.	3	0.5	10	1.5	12	1.8	22	3.4	97	14.8	510	78.0	4.65	.83

Tablo-8. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkıpları Kavrama Düzeylerine İlişkin Tutumlarının Frekans ve Yüzde Oranları (Devamı)

Anket Maddeleri	Cevapsız		Hiç desteklemiyorum		Az destekliyorum		Orta düzeyde destekliyorum		Çok destekliyorum		Tamamen destekliyorum		Σ	s
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
S.18. Medeni Kanuna göre çok kadınla evlenmek yerine tek kadınla evlenme hükmünün getirilmesi.	1	0.2	49	7.5	18	2.8	23	3.5	61	9.3	502	76.8	4.45	1.19
S.19. Takvim, saat ve ölçü sisteminin Batı ülkeleriyle aynı standartlara sahip olması.	6	0.9	43	6.6	30	4.6	68	10.4	111	17.0	396	60.6	4.18	1.27
S.20. İnsanlar arasında dini inanç ve mezhep ayırımının yapılmaması.	4	0.6	56	8.6	29	4.4	45	6.9	68	10.4	452	69.1	4.25	1.32
S.21. Ülkemizde birden çok partinin siyasete katılması.	8	1.2	44	6.7	56	8.6	70	10.7	100	15.3	376	57.5	4.05	1.35
S.22. Resmi nikah zorunluluğunun getirilmesi.	7	1.1	31	4.7	20	3.1	29	4.4	66	10.1	501	76.6	4.48	1.14
S.23. Atatürk İlke ve İnkıpları ile birlikte Türkiye’de milli ve laik bir eğitim sistemine geçilmesi.	2	0.3	21	3.2	10	1.5	34	5.2	68	10.4	519	79.4	4.60	.94
S.24. Ülkemizin ekonomisinin daha iyi olması için kendi ülkemizde üretilen malların (yerli malı) kullanılması.	4	0.6	27	4.1	30	4.6	50	7.6	85	13.0	458	70.0	4.38	1.13

Tablo-8. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerine İlişkin Tutumlarının Frekans ve Yüzde Oranları (Devamı)

Anket Maddeleri	Cevapsız		Hiç desteklemiyorum		Az destekliyorum		Orta düzeyde destekliyorum		Çok destekliyorum		Tamamen destekliyorum		Σ	s
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
S.25. Medreselerin kapatılarak günümüz okullarının açılması.	10	1.5	27	4.1	10	1.5	22	3.4	72	11.0	513	78.4	4.54	1.10
S.26. Ülkemizde yaşayan insanlar arasında dil birliğinin sağlanması.	7	1.1	18	2.8	24	3.7	45	6.9	93	14.2	467	71.4	4.45	1.07
S.27. Türk dilinin yabancı dillerin etkisinden arındırılması.	4	0.6	31	4.7	25	3.8	72	11.0	96	14.7	426	65.1	4.30	1.16
S.28. Laik hukuk düzeninin kabul edilmesi.	10	1.5	22	3.4	31	4.7	42	6.4	88	13.5	461	70.5	4.38	1.17
S.29. Anayasamızdan "T.C. Devleti'nin dini İslam'dır" ibaresinin kaldırılması.	8	1.2	269	41.1	49	7.5	59	9.0	69	10.6	200	30.6	2.78	1.77
S.30. İnsanlar arasında renk, cinsiyet ve ırk ayrımının yapılmaması.	4	0.6	35	5.4	15	2.3	31	4.7	48	7.3	521	79.7	4.52	1.12

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerini belirlemek amacıyla hazırlanan anket 30 maddeden oluşmaktadır. Araştırmayı bu boyutunda İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin Atatürk İlke ve inkılâplarını kavrama düzeyleri yer almıştır.

Bu boyutta; anketin on üçüncü maddesi olan; “Devletin din kurallarına göre yönetilmesi”ne yönelik ifadeyi cevaplandırmayan öğrencilerin oranı grubun % 1.5’ini oluşturmaktadır. Bu ifadeyi hiç desteklemiyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 40.5’ini temsil etmektedir. Bu ifadeyi az destekliyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 8.9’unu temsil etmektedir. Bu ifadeyi orta düzeyde destekliyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 13.8’ini temsil etmektedir. Bu ifadeyi çok destekliyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 12.2’sini temsil etmektedir. Bu ifadeyi tamamen destekliyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 23.1’ini temsil etmektedir. Bu oran anket maddelerinin içinde tutum puanlarının ortalaması en düşük olanıdır. Bu sonuçlara göre devletin din kurallarına göre yönetilmesini öğrencilerin % 40.5’i hiç desteklememektedir

Anketin yirmi dokuzuncu maddesi olan, “Anayasamızdan “T.C. Devleti’nin dini İslam’dır” ibaresinin kaldırılmasına yönelik ifadeyi cevaplandırmayan öğrencilerin oranı grubun % 1.2’sini oluşturmaktadır. Bu ifadeyi hiç desteklemiyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 41.1’ini temsil etmektedir. Bu ifadeyi az destekliyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 7.5’ini temsil etmektedir. Bu ifadeyi orta düzeyde destekliyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 9’unu temsil etmektedir. Bu ifadeyi çok destekliyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 10.6’sını temsil etmektedir. Bu ifadeyi tamamen destekliyorum diyen öğrencilerin oranı grubun % 30.6’sını temsil etmektedir. Bu sonuçlara göre Anayasamızdan T.C. Devleti’nin dini İslam’dır ibaresinin kaldırılmasını öğrencilerin sadece % 30.6’sının tamamen desteklediği söylenebilir.

Tablo-9. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerine İlişkin Tutumlarının Gruplandırılmış Yüzde Oranları

ANKET MADDELERİ	Olumsuz Tutum	Kararsız	Olumlu Tutum
	%	%	%
1. Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.	8.8	15.1	75.3
2. Ülkemizde yöneticilerin seçimle iş başına gelmesi.	9.8	8.3	80.9
3. Eğitimde kız ve erkek çocuklara eşit haklar tanınması.	7.2	2.6	90.0
4. Saltanatın kaldırılarak Cumhuriyet yönetiminin kurulması.	3.8	3.4	91.5
5. Arap harflerinin kaldırılarak Latin alfabesinin kabul edilmesi.	5.6	7.3	86.3
6. Fes, cüppe, sarık vs. kıyafetlerin kaldırılarak, kılık ve kıyafetlerin çağa uygun hâle getirilmesi.	6.2	3.7	90.0
7. Tarihimizin, dilimizin, kültürümüzün savunulması ve araştırılması.	3.8	5.5	90.4
8. Medeni Kanun'un kabulü ile kadınların da toplumsal hayatta erkeklerle eşit olarak yer alabilmeleri.	5.1	5.7	88.5
9. Mirasın kız ve erkek çocuklara eşit olarak paylaşılması.	8.9	3.1	87.5
10. Cumhuriyetin ilanından sonra tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması, tarikatların faaliyetlerine son verilmesi.	10.5	7.2	82.1
11. Halk arasında eşitliğin korunması ve herkesin kanun önünde eşit haklara sahip olması.	3.2	4.0	92.2
12. Kadınların seçme ve seçilme hakkına sahip olması.	6.8	3.5	88.8
13. Devletin din kurallarına göre yönetilmesi.	49.4	13.8	35.3
14. Resmi dairelerde kılık-kıyafet kurallarına uyulması.	13.5	9.6	76.0
S. 15 Devletin ekonomik hayatın yürütülmesinde yer alması ve büyük yatırımların devlet eliyle yürütülmesi.	9.6	19.1	69.6
S. 16 Kişilerin din, vicdan, inanç ve ibadet özgürlüğüne sahip olması.	2.0	5.2	92.2
S. 17 Devlet ve toplum hayatında akla ve bilime önem verilmesi.	3.3	3.4	92.8
S. 18 Medeni Kanuna göre çok kadınla evlenmek yerine tek kadınla evlenme hükmünün getirilmesi.	10.3	3.5	86.1
S. 19 Takvim, saat ve ölçü sisteminin Batı ülkeleriyle aynı standartlara sahip olması.	11.2	10.4	77.6
S. 20 İnsanlar arasında dini inanç ve mezhep ayrımının yapılmaması.	13.0	6.9	79.5
S. 21 Ülkemizde birden çok partinin siyasete katılması.	15.3	10.7	72.8
S. 22 Resmi nikah zorunluluğunun getirilmesi.	7.8	4.4	86.7

Tablo-9. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerine İlişkin Tutumlarının Gruplandırılmış Yüzde Oranları (Devamı)

ANKET MADDELERİ	Olumsuz Tutum	Kararsız	Olumlu Tutum
	%	%	%
S. 23 Atatürk İlke ve İnkılâpları ile birlikte Türkiye’de milli ve laik bir eğitim sistemine geçilmesi.	4.7	5.2	89.8
S. 24 Ülkemizin ekonomisinin daha iyi olması için kendi ülkemizde üretilen malların (yerli malı) kullanılması.	8.7	7.6	83.0
S. 25 Medreselerin kapatılarak günümüz okullarının açılması.	5.6	3.4	89.4
S. 26 Ülkemizde yaşayan insanlar arasında dil birliğinin sağlanması.	6.5	6.9	85.6
S. 27 Türk dilinin yabancı dillerin etkisinden arındırılması.	8.5	11.0	79.8
S. 28 Laik hukuk düzeninin kabul edilmesi.	8.1	6.4	84.0
S. 29 Anayasamızdan “T,C,Devleti’nin dini İslam’dır.” ibaresinin kaldırılması.	48.6	9.0	41.2
S. 30 İnsanlar arasında renk, cinsiyet ve ırk ayrımının yapılmaması.	7.7	4.7	87.0

Tablo -8’deki bilgileri özetlemek ve daha anlaşılır hale getirmek için sorulara verilen hiç desteklemiyorum ve az destekliyorum seçeneklerini “olumsuz tutum” geliştirmiş ; orta düzeyde destekliyorum seçeneğini “kararsız”; çok destekliyorum ve tamamen destekliyorum seçeneklerini de “olumlu tutum” geliştirmiş şeklinde değerlendirebiliriz. Bu değerlendirmeye göre; örneklem grubundaki öğrencilerin verdikleri cevapların yüzde oranları Tablo 9’da verilmiştir.

Araştırmanın bu bölümünde öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre dağılımına ilişkin t-testi sonuçları verilmiştir.

Tablo-10. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımına İlişkin t-Testi Sonuçları

	N	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	315	4.43	.446	651	4.13	.000
Erkek	339	4,24	,671			

Tablo-10'a göre öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde değişim gösterdiği belirlenmiştir ($t(651) = 4, 13$, $p < .05$). Örneklem grubundaki kız öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerine yönelik tutumlarının ortalamaları ($\bar{x} = 4, 43$) iken, bu değer erkek öğrencilerde ($\bar{x} = 4, 24$) olarak gerçekleşmiştir. Bu sonuçlara öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği ifade edilebilir. Bu sonuca göre örneklem grubundaki kız öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 11. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerinin Anne Eğitim Düzeyi Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Gruplar arası	10.216	5	2.043	6.301	.000	“Okur-yazar”- “Yüksek okul ve üzeri” “İlkokul mezunu” – “Yüksek okul ve üzeri” “Lise mezunu” – “Yüksel okul ve üzeri”
Grup içi	210.115	648	.324			
Toplam	220.331	653				

Tablo 11'e göre öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin annelerinin eğitim düzeylerine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F_{(5-648)}=6, 301$; $p > .05$). Bu sonuca göre öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyinin farklılaşması ile çocuklarının da Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeyinin

farklılaşması arasında anlamlı bir ilişki olduğu söylenebilir. Anne eğitim düzeyinin, deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerini hangi yönde etkilediğini belirlemek amacıyla yapılan post hoc Scheffe testi analizi sonuçlarına göre farklılık “yüksek okul ve üzerinde eğitim görenler” ile “okur-yazar olanlar”, “ilkokul mezunu olanlar” ile “lise mezunu olanlar” arasındadır. Farklılığın yüksek okul ve üzeri eğitim alan annelerin çocuklarının tutum puanları lehine olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 12. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerinin Babalarının Eğitim Düzeyi Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Gruplar arası	8.892	5	1.778	5.450	.000	“İlkokul mezunu” - “Yüksek okul ve üzeri” “Orta okul mezunu” - “Yüksek okul ve üzeri” “Lise mezunu” - “Yüksek okul ve üzeri”
Grup içi	211.440	648	.326			
Toplam	220.331	653				

Öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin babalarının eğitim düzeylerine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F_{(5-648)}=5,450$; $p>,05$). Öğrencilerin babalarının eğitim düzeyi farklılaştıkça çocuklarının da Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeyinin farklılaştığı söylenebilir. Baba eğitim düzeyinin deneklerini Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerini hangi yönde etkilediğini belirlemek amacıyla yapılan post hoc Scheffe testi analizi sonuçlarına göre farklılık yüksek okul ve üzerinde eğitim görenler ile ilkokul mezunu olanlar, orta okul mezunu olanlar ve lise mezunu olanlar arasındadır. Farklılığın yüksek okul ve üzeri eğitim alan babalar lehine olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 13. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerinin Annelerinin Mesleği Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Gruplar arası	7.454	3	2.485	7.587	.000	“Ev hanımı” - “memur” “Ev hanımı” - “diğer”
Grup içi	212.877	650	.328			
Toplam	220.331	653				

Öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin annelerinin mesleklerine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F_{(3-650)}=7,587$; $p>,05$). Öğrencilerin annelerinin meslekleri farklılaştıkça çocuklarının da Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeyinin farklılaştığı söylenebilir. Anne mesleğinin deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerini hangi yönde etkilediğini belirlemek amacıyla yapılan post hoc Scheffe testi analizi sonuçlarına göre farklılık “ev hanımları” ile “memur olanlar”, “ev hanımlarıyla” diğerleri arasındadır. Bu iki farklılık da ev hanımlarının aleyhindedir.

Tablo 14. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerinin Babalarının Mesleği Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Gruplar arası	6.057	4	1.514	4.587	.001	“Çalışmıyor”- “memur”
Grup içi	214.274	649	.330			
Toplam	220.331	653				

Öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin babalarının mesleklerine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F_{(4-649)}=4,587$; $p>,05$). Öğrencilerin babalarının meslekleri farklılaştıkça çocuklarının da Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeyinin farklılaştığı söylenebilir. Baba mesleğinin deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerini hangi yönde etkilediğini belirlemek

amacıyla yapılan Scheffe analizi sonuçlarına göre farklılık “çalışmayanlar” ile “memur olanlar” arasındadır. Farklılığın memur olanlar lehine olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 15. Deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrama Düzeylerinin Ailelerinin Aylık Gelir Düzeyi Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Gruplar arası	7.325	3	2.442	7.451	,000	“0-300 milyon”- “1 milyar üzeri” “501 milyon- 1 milyar”- “1 milyar üzeri”
Grup içi	213.006	650	.328			
Toplam	220.331	653				

Öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin ailelerinin aylık gelir düzeylerine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir $F_{(3-650)}=7,451$; $p>,05$). Ailelerin aylık gelir düzeyleri değiştikçe çocuklarının da Atatürk ilke ve inkılâplarını kavrama düzeyinin farklılaştığı söylenebilir. Ailelerin aylık gelirler düzeylerinin deneklerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerini hangi yönde etkilediğini belirlemek amacıyla yapılan Scheffe analizi sonuçlarına göre farklılık “0-300 milyon (0-300 YTL)” arası aylık geliri olanlar ile “bir milyardan (bin YTL) üzeri geliri olanlar” “501milyon-bir milyar (501 YTL-1000 YTL)” arası geliri olanlar ile bir milyardan (1000 YTL) fazla geliri olanlar arasındadır. Farklılığın ikisi de aylık geliri bir milyar liranın üzerinde olanlar lehinedir.

Tablo 16. Atatürk İlkeleri ve İnkılâplarını Kavrama Düzeyine Yönelik Hazırlanan Başarı Testinin Frekans ve Yüzde Oranları

Başarı Notu	f	%
0-44	236	36.1
45-54	86	13.1
55-69	150	22.9
70-84	98	15.0
85-100	84	12.8
Toplam	654	100

Tablo 16'da ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinden oluşan örneklem grubundaki öğrencilere uygulanan başarı testinin sonuçları görülmektedir. Öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılaplarını kavrama düzeylerine yönelik hazırlanan başarı testinde deneklerin 236 tanesi 0-44 aralığında notlar almışlardır. Bu grupta yer alan öğrencilerin oranı % 36.1'dir. Bu not aralığı frekansı en yüksek olan aralıktır. Bu aralığın 0-44 not aralığı ilköğretim okullarındaki not sisteminde başarısız olarak değerlendirilmektedir. Sonuç, bu not aralığında yer alan öğrencilerin Atatürk ilke ve inkılaplarını kavramalarına yönelik çalışmalara yoğunluk verilmesi gerektiği yönünde yorumlanabilir.

Deneklerin 86 tanesi 45-54 aralığında notlar almışlardır. Bu grupta yer alan deneklerin oranı ise % 13.1'dir. 45-54 not aralığı ilköğretim okullarındaki not sisteminde geçer not olarak değerlendirilmektedir.

Deneklerin 150 tanesi ise 55-69 aralığında notlar almışlardır. Bu grupta yer alan deneklerin oranı ise % 23.3'tür. 55-69 not aralığı ilköğretim okullarındaki not sisteminde orta olarak değerlendirilmektedir.

Deneklerin 98 tanesi 70-84 aralığında notlar almışlardır. Bu grupta yer alan öğrencilerin deneklerin oranı ise % 15'dir. 70-84 not aralığı ilköğretim okullarındaki not sisteminde iyi olarak değerlendirilmektedir.

Deneklerin 84 tanesi 85-100 aralığında notlar almıştır. Bu grupta yer alan öğrencilerin deneklerin oranı ise % 12.8'dir. 85-100 not aralığı ilköğretim okullarındaki not sisteminde pekiyi olarak değerlendirilir. 654 kişiden oluşan örneklem grubunda 84 kişi 85-100 aralığında notlar almıştır. Bu grupta yer alan öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılapları konularında başarı düzeylerinin oldukça yüksek olduğu ifade edilebilir.

Genel olarak bakıldığında deneklerin 236 tanesinin 0-44 aralığında notlar alarak başarısız oldukları ve bu oranın % 36.1 olduğu görülmektedir. Deneklerin 418 tanesinin 45-100 aralığında notlar alarak başarılı oldukları ve bu oranın % 63.9 olduğu görülmektedir. Bu değerler arasındaki farklılık öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılapları ile ilgili konularda başarılı sayılabileceklerini göstermektedir.

4. Sonuçlar ve Öneriler

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular ve çıkan sonuçlara dayalı olarak geliştirilen bazı öneriler sunulmuştur.

4.1. Sonuç

“İlköğretim 8. Sınıf öğrencilerinin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerini” tespit etmeye yönelik bu araştırmada aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

1. Öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâpları ile ilgili hususlar içinde bazı konuları özellikle Atatürk’ün Laiklik ilkesini yeterince kavrayamadıkları belirlenmiştir. Konuyla ilgili anket sorularına verilen cevaplardan, öğrencilerin Laiklik konusunda net olmayan, çelişkili düşünceler içinde olduğu anlaşılmaktadır. “Devletin resmi dini İslamdır” hükmünün anayasadan kaldırılmasını öğrencilerin % 40’ı onaylarken, %50’si karşı çıkmakta, %10’u kararsız kalmaktadır. Öte yandan, devletin dini kurallara göre yönetilmesine %50’si karşı çıkarken, %35’i desteklemekte, %15’i kararsız davranmaktadır.

Laiklikle bağlantılı diğer bazı sorulara verilen cevaplar ise dikkat çekicidir. Laik eğitim sistemine geçilmesi %90’a yakın bir oranda; laik hukuk sistemine geçilmesi %85’e yakın oranda; kişilerin din, vicdan, inanç ve ibadet özgürlüğüne sahip olması %90’ı aşan bir oranda kabul görmektedir.

Laiklik konusunda ortaya çıkan bu çelişkili sonuç, Laiklik ilkesinin benimsetilmesinde ciddi bir problemle karşı karşıya bulunduğumuzu ortaya koymaktadır. Okulda verilen bilgiler ile aile ve çevreden gelen etkilerin arasında kalan öğrenciler, bu konuda tutarlı ve net bir bilgiye sahip olamamaktadır.

2. Atatürk İlke ve İnkılâplarını öğrencilerin kavrama düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği, bu sonuca göre örneklem grubundaki kız öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür.

3. Öğrencilerin annelerinin eğitim durumu yükseldikçe Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavramalarının olumlu yönde artış gösterdiği anlaşılmıştır.
4. Öğrencilerin babalarının eğitim durumu yükseldikçe Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavramalarının olumlu yönde artış gösterdiği tespit edilmiştir.
5. Öğrencilerin annelerinin mesleğinin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeyleri üzerinde etkili olduğu ve bu durumun ev hanımları aleyhinde olduğu görülmüştür.
6. Öğrencilerin babalarının mesleğinin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeyleri üzerinde etkili olduğu ve bu durumun memur olanlar lehine olduğu görülmüştür.
7. Öğrencilerin ailelerinin aylık gelirleri yükseldikçe Atatürk İlke ve İnkılâplarını daha iyi kavradıkları görülmüştür.
8. Öğrencilerin başarı düzeylerine dönük yapılan anket sonucunda öğrencilerin % 36.1'inin 45 puan altında alarak başarısız olduğu, % 63.9'unun ise 45 puan ve üzeri alarak başarılı olduğu görülmüştür.

4.2. Öneriler

Bu araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulabilir.

1. Atatürk İlke ve İnkılâplarına bağlı bireyler yetiştirmek için, çocuklara Atatürk İlke ve İnkılâplarının önemini anlatan etkinlikler yapılabilir.
2. Atatürk İlke ve İnkılâplarının neleri ifade ettiği açıkça belirtilmelidir.
3. Ders öğretmenleri, Atatürk İlke ve İnkılâpları konularını anlatırken yöntem seçimine özen göstermelidir.
4. Atatürk İlke ve İnkılâpları konuları işlenirken özellikle görsel materyallerden yararlanılabilir. İlke ve İnkılâpların neleri ifade ettiğini gören öğrencilerin kavrama düzeyleri de artacaktır.
5. Öğretmenler öğrencilerin derse aktif katılımını sağlamak için, uygun yöntem ve teknikleri, araç ve materyalleri, öğretim stratejilerini etkili bir biçimde kullanmalıdır.

6. Öğrencilere Atatürk İlke ve İnkılâpları konuları anlatılırken müfredat programı içerisinde yer alan hedef ve davranışların kazanımına önem verilmelidir.

7. Araştırma sonucunda öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrama düzeylerinin ailelerin eğitim ve sosyo-ekonomik düzeyleri ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bu anlamda devletin alması gereken bazı önlemler vardır. Devletimiz işsizliği önleyici önlemler almalı, toplumun sosyo-ekonomik düzeyini iyileştirmeli ve eğitime gereken önemi vermelidir.

8. Bu ilkelerin öğretiminde standart bir eğitim uygulamak yerine, öğrencilerin aile yapıları ve yaşadıkları çevre dikkate alınarak, eksikliklerinin giderilmesine yönelik çalışmalar yapmaya özen göstermelidir.

Kaynaklar

Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri (1997) Cilt II., Ankara: *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları*, TTK Basımevi.

Bakar, Y., (2001): *Ankara Merkez İlçelerdeki TC İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretiminde Öğretmenin Yöntem Seçimini Etkileyen Faktörler*, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Başgil, A.F., (1979). *Din ve Laiklik*, 4. baskı, İstanbul: Yağmur Yayınevi.

Baykara, T., (1996): *Türk İnkılâp Tarihi ve Atatürk İlkeleri*, 5. baskı, İzmir: Akademi Kitabevi.

Borak, S., (1980): *Atatürk'ün Resmi Yayınlarına Girmemiş Söylev, Demeç, Yazışma ve Söyleşileri*, Ankara: Halkevleri Atatürk Enstitüsü Araştırma Yayınları.

Doğaner, Y., (2002): *Atatürk İnkılâplarının Topluma Yansımaları -Ankara Örneği-*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Emiroğlu, G., (2002): *İlköğretimde "Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük" Ders Konularının Öğretimi Üzerine Bir Araştırma*, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Erden, M., *Sosyal Bilgiler Öğretimi*, İstanbul: Alkım Yayınevi.

Ergil, D., (1990): *Laiklik*, Ankara: Turhan Kitabevi.

Eroğlu, H., (1977). *Türk Devrim Tarihi*, 5. basım, Ankara: Ayyıldız Matbaası.

- Hakyemez, A., (1990): “Atatürk İlkeleri ve İnkılâplarının Modern Türkiye'nin Meydana Gelişindeki Yeri ve Önemi”, TC İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yıllığı: V, İstanbul: Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yayınları.
- İlköğretim Okulu Ders Programları (2002): İstanbul: MEB. Yayını.
- İnan, A., (1968): *Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler*, Ankara: Ajans-Türk Matbaacılık Sanayi.
- Kafesoğlu, İ., Saray, M., (1998): Atatürk İlkeleri ve Dayandığı Tarihi Temeller, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Basımevi.
- Keskin, M. (1999): Atatürk'ün Millet ve Milliyetçilik Anlayışı, Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi.
- Köklügiller, A., (1998): Nutuk (Söylev), Günümüz Türkçesiyle Resimli Büyük Söylev, 15. baskı, İstanbul: Milliyet Kitapları.
- Kömürcü, H. Z., (2002): İlköğretim 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Yer Alan Kavramların Kazandırılma Düzeyi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Mumcu, A., (2000): Atatürkçülükte Temel İlkeler, 4. baskı, İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Ozankaya, Ö., (1990): Atatürk Devrimlerinin Temeli, Türkiye'de Laiklik, İstanbul: Cem Yayınevi.
- Sağlam, H.İ., (1997): İlköğretim Okullarında “Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük” Dersi Öğretiminin Değerlendirilmesi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Şen, H. Ş., (2001): “İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Programı”, Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu, Editör: Leyla Küçükahmet, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yavuz, N., (2001): “İlköğretim Okulu İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Programı”, Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu, Editör: Leyla Küçükahmet, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.